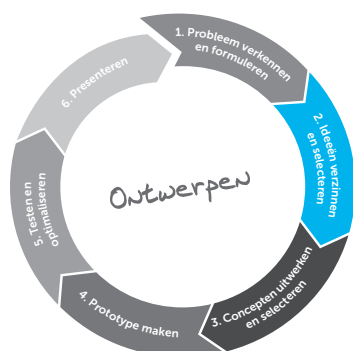

Verdieping

Ideeënstarter

WAT IS IDEEËNSTARTER?

Ideeënstarter is een manier om ideeën te verzinnen. Een ideeënstarter is een schets van het probleem (de ontwerp vraag). Door een ideeënstarter te gebruiken komt de ideeënstroom makkelijker op gang, want je ziet het probleem voor je. Ook ga je als vanzelf veel tekenen.

WANNEER GEBRUIK JE DE IDEEËNSTARTER?

Tijdens het verzinnen van ideeën.

WAAROM IDEEËNSTARTER?

Ideeënstarter is een manier om ideeën te verzinnen die erg bruikbaar is in de klas. De belangrijkste voordelen op een rij:

- ◆ Bij ideeënstarter visualiseer je het probleem. Daardoor zie je het probleem makkelijker voor je. De schets stimuleert om oplossingen te bedenken. De ideeënstroom komt sneller op gang.
- ◆ Ideeënstarter stimuleert enorm om te tekenen en schetsen. Je hebt je eigen vel papier, een schets om vanuit te starten en de relatieve rust en tijd om te denken en tekenen.
- ◆ Ideeënstarter verloopt rustig. Ideeën worden getekend, niet hardop genoemd. Dit betekent ook dat de ideeën niet meteen voor iedereen te horen of te zien zijn. Veel leerlingen durven dan net wat meer.

HET BELANG VAN TEKENEN

Veel tekenen helpt de creativiteit! Schets veel en snel. Tekeningen helpen een idee duidelijk maken. Tekenen dwingt je om je idee iets verder door te denken en voor je te zien.

VOORBEREIDING IDEEËNSTARTER

- ◆ Controleer of het probleem (de ontwerp vraag) geschikt is. Geschikt zijn veelal de problemen (ontwerp vragen) waarbij:
 - › je direct een **beeld** in je hoofd hebt
 - › dat een vrij helder en **duidelijk** beeld is (en dus niet te complex)
 - › je het gevoel hebt dat de **omgeving** kan stimuleren tot (extra) ideeën
- ◆ Bedenk hoe een schets het best tot zijn recht komt. Teken bijvoorbeeld een doorsnede, een bovenaanzicht of een zijaanzicht.
- ◆ Maak een schets van het probleem (de ontwerp vraag). Focus eerst op het tekenen van het eigenlijke probleem. Besteed daarna aandacht aan het toevoegen van aspecten van de omgeving.
- ◆ Tip! De schets hoeft niet perfect te zijn, wees niet te streng voor jezelf. Het gaat erom dat de schets het probleem duidelijk maakt. Vraag eventueel een tekensvaardige collega, leerling of ouder. Of maak gebruik van kant-en-klare tekeningen of afbeeldingen in je schets.

GOED GESCHIKT

Hoe kun je droog blijven als je in de regen fietst?

Hoe kun je op een fijne manier op tijd wakker worden?

MINDER GESCHIKT

Hoe kun je op een leuke manier de tafels leren?

Hoe kun je zo min mogelijk elektriciteit gebruiken op school?

IDEEËNSTARTER

Op deze kaart staan twee variaties van ideeënstarter uitgelegd: één voor de onderbouw en één voor de midden- en bovenbouw. Voor de onderbouw is het prettig om met één ideeënstarter per vel papier te werken. Dat werkt heel overzichtelijk en gestructureerd. Voor de midden- en bovenbouw werk je met meer ideeënstarters per vel papier. Dat zorgt voor een prettige flow. Ook laat je leerlingen in de midden- en bovenbouw elkaar inspireren. Dat is positief voor de creativiteit. Bij beide variaties wordt niet gepraat. Zo kan iedereen zich goed concentreren en het voorkomt dat leerlingen tijdens het verzinnen ideeën gaan bespreken of kritiek leveren.

Onderbouw

1. Laat de leerlingen individueel werken.
2. Elke leerling krijgt drie vellen met elk één ideeënstarter.
3. Herhaal de ontwerp vraag en geef een signaal voor het starten.
4. Elke leerling tekent per vel één idee / oplossing. Alle leerlingen tekenen dus 3 verschillende ideeën.
5. Leerlingen die snel klaar zijn, kunnen hun ideeën verder uitwerken. Of geef deze leerlingen een nieuw vel, zodat ze een extra idee kunnen bedenken.
6. Stop als de leerlingen allemaal ongeveer 3 ideeën hebben bedacht. Eén klas heeft nu 60 tot 90 ideeën!

Midden- en bovenbouw

1. Laat de leerlingen in tweetallen bij elkaar zitten. Ze werken individueel.
2. Elke leerling krijgt één vel met 2-3 (dezelfde) ideeënstarters. Leg bij de tweetallen vier extra vellen met ideeënstarters.
3. Herhaal de ontwerp vraag en geef een signaal voor het starten.
4. Elke leerling tekent bij elke ideeënstarter één idee / oplossing. Alle leerlingen tekenen dus twee of drie verschillende ideeën op één vel.
5. Leerlingen die een vel vol hebben, mogen een nieuw vel pakken. Het vel met ideeën leggen ze in het midden. Zo kunnen de tweetallen inspiratie vinden bij elkaar.
6. Stop als de leerlingen allemaal zo goed als alle vellen met ideeënstarters vol hebben. Eén klas heeft nu 150 tot 250 ideeën!

TIPS

- ◆ Als leerlingen moeite hebben met het tekenen, laat ze dan hun idee vertellen aan een tekensvaardige leerling en samen de tekeningen maken. Of teken zelf een eerste suggestie om ze vertrouwen te geven zelf (verder) aan de slag te gaan.
- ◆ Koppel deze manier van ideeën verzinnen eens aan de leshandleiding Brainwriting. En geef in plaats van de vellen met 12 vakken, de vellen met ideeënstarters door in teams van 3-4 leerlingen.

IN DE PRAKTIJK

Mijn kleuters gaan direct aan de slag met tekenen. De ideeënstarter helpt ze goed op weg. Ze zien het probleem meteen voor zich: hoe kan Haas aan de overkant komen? Ik ben onder de indruk van de diversiteit aan ideeën. Ook heel prettig dat de ideeën zo duidelijk zijn, daar helpt de ideeënstarter ook perfect bij. Na tien minuten hebben we met de hele klas 75 getekende ideeën!

